ประโยค ๑ - ๒
แปล มคธเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ราชคเห กิร ธนเสฏฺฐิกุลสฺส ธีตา วยปฺปตฺตกาเล มาตาปีตูหิ สตฺตภูมิกสฺส ปาสาทสฺส อุปริตเล อติวิย รกฺขิยมานา โยพฺพนมทมตฺตตาย ปุริสโลลา หุตฺวา อตฺตโน ทาเสเนว สทฺธึ สนฺถวํ กตฺวา “อญฺเญปิ เม อิทำ กมฺมำ ชาเนยฺยุนฺติ ภีตา เอวมาห “อมฺเหหิ อิมสฺมึ ฐาเน น สกฺกา วสิตุ๋, สเจ มม มาตาปีตโร อิมำ โทสำ ชานิสฺสนฺติ, ขณฺฑาขณฺฑิกำ มำ กริสฺสนฺติ; วิเทสำ คนฺตฺวา วสิสฺสามาติ ฯ เต เคเห หตฺถสารำ คเหตฺวา อุตฺตเรน ทฺวาเรน นิกฺขมิตฺวา “ยตฺถ วา ตตฺถ วา อญฺเญหิ อชานนฏฺฐานำ คนฺตฺวา วสิสฺสามาติ อุโภปิ อคมำสุ ฯ เตสำ เอกสฺมึ ฐาเน วสนฺตานำ สำวาสมนฺวาย ตสฺสา กุจฺฉิสฺมึ คพฺโภ ปติฏฺฐาสิ ฯ สา คพฺภปริปากมาคมฺม เตน สทฺธึ มนฺเตสิ “คพฺโภ เม ปริปากำ คโต, ญาติพนฺธุวิรหิเต ฐาเน คพฺภวุฏฺฐานำ นาม อุภินฺนำปิ อมฺหากำ ทุกฺขาวหำ, กุลเคหเมว คจฺฉามาติ ฯ โส “สจาหำ ตตฺถ คมิสฺสามิ, ชีวิตำ เม นตฺถีติ ภเยน “อชฺช คจฺฉาม เสฺว คจฺฉามาติ ทิวเส อติกฺกาเมสิ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สา จินฺเตสิ “อยํ พาโล อตฺตโน โทสมหนฺตตาย คนฺตุํ น อุสฺสหติ, มาตาปิตโร นาม เอกนฺตหิตา ว, อยํ คจฺฉตุ วา มา วา, อหํ คมิสฺสามีติ ฯ สา, ตสฺมึ เคหา นิกฺขนฺเต, เคหปริกฺขารํ ปฏิสาเมตฺวา อตฺตโน กุลฆรคมนภาวํ อนนฺตรเคหวาสีนํ อาโรเจตฺวา มคฺคํ ปฏิปชฺชิ ฯ โสปิ ฆรํ อาคนฺตฺวา ตํ อทิสฺวา ปฏิวิสฺสเก ปุจฺฉิตฺวา “กุลฆรํ คตาติ สุตฺวา เวเคน อนุพนฺธิตฺวา อนฺตรามคฺเค สมฺปาปุณิ ฯ ตสฺสาปิ ตตฺเถว คพฺภวุฏฺฐานํ อโหสิ ฯ โส “กึ อิทํ ภทฺเทติ ปุจฺฉิ ฯ “สามิ เอโก ปุตฺโต ชาโตติ ฯ “อิทานิ กึ กริสฺสามาติ ฯ “ยสฺสตฺถาย มยํ กุลฆรํ คจฺเฉยฺยาม, ตํ กมฺมํ อนฺตรามคฺเคว นิปฺผนฺนํ, ตตฺถ คนฺตฺวา กึ กริสฺสาม, นิวตฺตามาติ เทฺว เอกจิตฺตา หุตฺวา นิวตฺตึสุ ฯ ตสฺเสว ทารกสฺส ปนฺเถ ชาตตฺตา “ปนฺถโกติ นามํ กรึสุ ฯ ตสฺสา นจิรสฺเสว อปโรปิ คพฺโภ ปติฏฺฐหิ ฯ สพฺพํ ปุริมนเยเนว วิตฺถาเรตพฺพํ ฯ ตสฺสาปิ ทารกสฺส ปนฺเถ ชาตตฺตา ปจฺฉิมํ ชาตสฺส “มหาปนฺถโกติ นามํ กตฺวา ปจฺฉา ชาตสฺส “จูฬปนฺถโกติ นามํ กรึสุ ฯ เต เทฺวปิ ทารเก คเหตฺวา อตฺตโน วสนฏฺฐานเมว คตา ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มคธเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ได้ยินว่า อ. ธิดา แห่งตระกูลของเศรษฐีผู้มีทรัพย์ ในพระนคร ชื่อว่า ราชคฤห์ ผู้อันมารดาและบิดา ท. รักษาอยู่ เกินเปรียบ ในเบื้องบน แห่งพื้น แห่งปราสาท อันประกอบแล้วด้วยชั้นเจ็ด ในกาลแห่งตนถึงแล้ว ซึ่งวัย เป็นผู้โลเลในบุรุษ เพราะความที่แห่งตนเป็นผู้มัวเมาแล้วด้วยความเมา ในความเป็นแห่งหญิงสาว เป็น กระทำแล้ว ซึ่งความเชยชิด กับ ด้วยทาส ของตนนั่นเทียว กลัวแล้วว่า อ.ชน ท. แม้เหล่าอื่น พึงรู้ ซึ่งกรรมนี้ ของเรา ดังนี้ กล่าวแล้ว อย่างนี้ว่า อันเรา ท. ไม่อาจ เพื่ออันอยู่ ในที่นี้ ถ้าว่า อ. มารดาและบิดา ท. ของฉัน จักรู้ ซึ่งโทษนี้ไซร้ อ. มารดาและบิดา ท. จักกระทำ ซึ่งฉัน ให้เป็นท่อนและท่อนหามิได้ อ. เรา ท. ไปแล้ว สู่ต่างประเทศ จักอยู่ ดังนี้ ฯ อ. ชน ท. เหล่านั้น ถือเอาแล้ว ซึ่งทรัพย์อันเป็น สาระในมือ ในเรือน ออกไปแล้ว โดยประตูด้านเหนือ กล่าวแล้วว่า อ. เรา ไปแล้ว สู่ที่เป็นที่อันชน ท. เหล่าอื่นไม่รู้ จักอยู่ ในที่ใดหรือ หรือว่าในที่นั้น ดังนี้ แม้ทั้งสอง ได้ไปแล้ว ฯ เมื่อชนทั้งหลายเหล่านั้น อยู่อยู่ ในที่แห่งหนึ่ง อ. สัตว์ผู้เกิดแล้วในครรภ์ ตั้งอยู่เฉพาะแล้ว ในท้อง ของหญิงนั้น เพราะอาศัย ซึ่งการอยู่ร่วมกัน ฯ อ. หญิงนั้น อาศัยแล้ว ซึ่งความแก่รอบแห่งครรภ์ ปรึกษาแล้ว กับ ด้วยสามีนั้นว่า อ. ครรภ์ ของฉัน ถึงแล้ว ซึ่งความแก่รอบ ชื่อ อ. การออกไปแห่งสัตว์ผู้เกิดแล้วในครรภ์ ในที่อันเว้นแล้วจากญาติและ พวกพ้อง เป็นเหตุนำมาซึ่งทุกข์ แก่เรา ท. แม้ทั้งสอง ย่อมเป็น อ. เรา ท. จะไป สู่เรือนแห่งตระกูลนั่นเทียว ดังนี้ ฯ อ. สามีนั้น กล่าวแล้วว่า อ. เรา ท. จะไป ในวันนี้ อ. เรา ท. จะไป ในวันพรุ่งนี้ ดังนี้ ยังวัน ท. ให้ก้าวล่วงแล้ว เพราะความกลัวว่า ถ้าว่า อ. เรา จักไป ในที่นั้นไซร้ อ. ชีวิต ของเรา จะไม่มี ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ธิดาเศรษฐีนั้น คิดว่า สามีนี้ เขลา ไม่อาจไปเพราะความที่ตนมีโทษมาก ธรรมดาบิดามารดา มีความเกื้อกูลโดยส่วนเดียวเท่านั้น สามีนี้จะไปหรือไม่ไปก็ตาม เราจักไปละ ฯ ครั้นเมื่อสามีนั้นออกจากเรือนไปแล้ว นางเก็บงำเครื่องใช้ในเรือน บอกความที่ตนจะไปสู่เรือนแห่งตระกูล แก่ชาวบ้านที่อยู่ถัดกันแล้ว เดินทางไป ฯ ฝ่ายสามีนั้น กลับมาเรือนแล้ว ไม่เห็นภรรยานั้น ถามคน ผู้คุ้นเคยกันทั้งหลายแล้ว ได้ฟังว่า นางไปเรือนแห่งสกุล จึงรีบติดตามไปทัน ในระหว่างทาง ฯ แม้ภรรยานั้น ก็ได้คลอดบุตรในระหว่างทางนั้นเอง ฯ เขาถามว่า นี้อะไรกัน น้อง ฯ นางกล่าวว่า พี่ ลูกชายคนหนึ่งเกิดแล้ว ฯ เขากล่าวว่า บัดนี้ เราจักทำอย่างไร ฯ ๒ สามีภรรยาคิดเห็นร่วมกันว่า พวกเราไปสู่เรือนแห่งสกุล เพื่อประโยชน์แก่กรรมใด กรรมนั้นสำเร็จแล้วในระหว่างทางนั่นแหละ เราไปที่นั้นแล้วจักทำอะไร กลับกันเถอะ ดังนี้แล้ว ก็พากันกลับ ฯ บิดามารดาได้ตั้งชื่อเด็กนั้นว่า ปันถก เพราะเกิดในหนทาง ฯ ต่อกาลไม่นานนัก นางตั้งครรภ์แม้อีกคนหนึ่ง ฯ เรื่องทั้งปวง พึงให้พิสดารโดยนัยอันมีในก่อน นั่นแล ฯ เพราะความที่เด็กแม้นั้นเกิดในหนทาง บิดามารดาจึงตั้งชื่อบุตรผู้เกิดก่อนว่า มหาปันถก ตั้งชื่อบุตรผู้เกิดภายหลังว่า จูฬปันถก ฯ แม้ ๒ สามีภรรยานั้น ก็พาเด็กทั้ง ๒ ไปสถานที่อยู่ของตนตามเดิม ฯ

พระราชปริยัติกวี สมฺมาปญฺโญ วัดปากน้ำ แปล
สนามหลวงแผนกบาลี ตรวจแก้.